

Dosarul nr. 2rac-315/19

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud: I. Movilă)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Bulgac, I. Cotruță, N. Simciuc)

Î N C H E I E R E

04 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătorii

Ion Druță
Tatiana Vieru
Nina Vascan

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Societatea pe Acțiuni „Banca de Finanțe și Comerț”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Banca de Finanțe și Comerț” împotriva Societății Comerciale „Petsarmet” Societate cu Răspundere Limitată, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Algadan-Com” în proces de insolvență, cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 30 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a admis apelul declarat de Societatea Comercială „Petsarmet” Societate cu Răspundere Limitată, s-a casat hotărârea din 23 mai 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins acțiunea înaintată de Societatea pe Acțiuni „Banca de Finanțe și Comerț”, deciziei suplimentare din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și încheierii din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins propunerea Societății pe Acțiuni „Banca de Finanțe și Comerț” cu privire la recuzarea judecătorului,

c o n s t a ț ă:

La data de 23 februarie 2016, SA „Banca de Finanțe și Comerț” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Petsarmet” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că potrivit contractului de credit nr. BFC (C) – 171 din 23 februarie 2011, SRL „Petsarmet” a obținut de la BC „FinCom Bank” SA credit bancar în sumă de 2000000 lei, cu termenul final de rambursare până la 23 februarie 2013, conform graficului prestabilit în anexa la contractul de credit. Faptul valorificării de către SRL „Petsarmet” se dovedește prin ordinul de plată nr. 26 din 24 februarie 2011, însă pârâta nu și-a onorat obligațiile contractuale în termenii stabiliți.

A mai remarcat reclamantul că la 22 ianuarie 2016 SRL „Petsarmet” înregistra față de bancă o datorie totală în mărime de 1049837,72 lei, constituită din datoria la credit în sumă de 623180,56 lei, datoria la dobândă în sumă de 339947,22 lei și penalitate pentru încălcarea termenului de achitare a dobânzii în cuantum de 86709,94 lei.

Totodată reclamantul a notat că pe parcursul anului 2015 SRL „Petsarmet” a desfășurat activități economice și avut mișcări de bani în contul bancar, însă debitorul

nu a achitat datoriile acumulate conform contractului de credit.

În acest sens la 26 ianuarie 2016 reclamantul a înaintat în adresa SRL „Petsarmet” o pretenție prin care a solicitat onorarea obligațiilor contractuale, somație care a rămas fără răspuns.

A solicitat reclamantul încasarea din contul SA „FinComBank” a sumei de 1049837,72 lei, constituită din datoria la credit în sumă de 623180,56 lei, datoria la dobândă în sumă de 339947,22 lei și penalitate pentru încălcarea termenului de achitare a dobânzii în cuantum de 86709,94 lei, precum și taxa de stat în mărime de 31495,13 lei.

Prin hotărârea din 20 iunie 2016 a Judecătorei Orhei, sediul Central s-a admis acțiunea depusă de SA „FinComBank”, s-a încasat de la SRL „Petsarmet” în beneficiul SA „FinComBank” datoria în sumă de 1049837,72 lei, constituită din datoria la credit în sumă de 623180,56 lei, datoria la dobândă în sumă de 339947,22 lei și penalitate pentru încălcarea termenului de achitare a dobânzii în cuantum de 86709,94 lei, precum și taxa de stat în mărime de 31495,13 lei.

Prin decizia din 25 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de SRL „Petsarmet”, s-a casat hotărârea din 20 iunie 2016 a Judecătorei Orhei, sediul Central și s-a restituit cauza la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

Prin încheierea protocolară din 19 martie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central a fost atras în calitate de intervenient accesoriu SRL „Algadan-Com” în proces de insolabilitate.

Prin hotărârea din 23 mai 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central s-a admis acțiunea depusă de SA „FinComBank”, s-a încasat de la SRL „Petsarmet” în beneficiul SA „FinComBank” datoria în sumă de 1049837,72 lei, constituită din datoria la credit în sumă de 623180,56 lei, datoria la dobândă în sumă de 339947,22 lei și penalitate pentru încălcarea termenului de achitare a dobânzii în cuantum de 86709,94 lei, precum și taxa de stat în mărime de 31495,13 lei.

În susținerea soluției sale, prima instanță a reținut că în ședință de judecată reprezentantul pârâtului nu s-a prezentat și nici nu înaintat instanței probe care ar combate argumentele reclamantei și ar confirma inexistența datoriei, ori achitarea totală sau parțială a datoriei la care pretinde reclamanta.

În continuare, prima instanță a statuat că prin neachitarea în termenele stabilite a sumei datorate, pârâta nu și-a onorat obligațiile asumate conform contractului de credit din 23 februarie 2011, or, în combaterea celor indicate nu au fost prezentate probe veritabile.

Prin decizia din 30 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de SRL „Petsarmet”, s-a casat hotărârea din 23 mai 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins acțiunea înaintată de SA „Banca de Finanțe și Comerț”; s-a încasat de la SA „Banca de Finanțe și Comerț” în beneficiul SRL „Petsarmet” taxa de stat achitată pentru depunerea cererii de apel în sumă de 23621,35 lei.

Prin decizia suplimentară din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a încasat de la SA „Banca de Finanțe și Comerț” în beneficiul SRL „Petsarmet” cheltuielile de asistență juridică suportate în instanța de apel în sumă de 5000 lei.

Instanța de apel în susținerea soluției sale a remarcat că în baza materialului probatoriu administrat a fost stabilită cu certitudine semnarea contractului de credit nr. BFC (C) – 171. Atât partea apelantă cât și partea intimată au recunoscut că suma împrumutului a fost restituită prin acordul privind predarea obiectului ipotecii în proprietatea creditorului ipotecar din 29 decembrie 2011 – suma de 1200000 lei, contractul privind predarea obiectului ipotecii în proprietatea creditorului-ipotecar –

325000 lei și din activitatea curentă a întreprinderii – suma de 10000 lei.

În acest sens, instanța de apel a reținut că divergența de argumente ale părților se referă la sumele achitate de către apelant intimatului în baza contractului de leasing financiar din 04 noiembrie 2010 în urma rezilierii acestuia: apelantul invocă că aceste sume au fost reținute de bancă în contul datoriei în temeiul contractului de credit nr. BFC (C) – 171, iar, intimatul susține că sumele au fost folosite de către bancă pentru stingerea datoriilor intervenientului accesoriu SRL „Algadan-Com”.

Cu privire la aceasta, instanța de apel a subliniat că potrivit pct. 1.1. al contractului de leasing financiar din 04 noiembrie 2010 semnat între SRL „Olliv” în calitate de locator-debitor ipotecar, BC „FinComBank” SA în calitate de beneficiar efectiv – creditor ipotecar și SRL „Petsarmet” în calitate de locator, locatorul – debitorul-ipotecar cu acordul beneficiarului efectiv – creditorul ipotecar, transmite locatorului dreptul de posesiune și folosință asupra bunurilor imobile descrise în pct.1.2. al prezentului contract, cu transmiterea dreptului de proprietate asupra obiectului leasingului la expirarea prezentului contract, cu condiția achitării depline în folosul beneficiarului efectiv – creditorului-ipotecar a tuturor plăților prevăzute prin prezentul contract.

La 28 decembrie 2012 între SRL „Olliv”, BC „FinComBank” SA și SRL „Petsarmet” a fost semnat acordul privind rezilierea contractului de leasing financiar din 04 noiembrie 2010.

În acest sens, instanța de apel a notat că potrivit art. 3 al acestui acord, plățile pe contractul de leasing financiar din 04 decembrie 2010, efectuate până la data rezilierii contractului de leasing financiar în folosul beneficiarului efectiv – creditorul ipotecar (FinComBank), nu se restituie și sunt parvenite în întregime în folosul beneficiarului efectiv – creditorul ipotecar pentru stingerea datoriilor. Locatarul refuză de la orice drepturi în privința acestor sume și nu pretinde la restituirea plăților de leasing, achitate până la rezilierea contractului de leasing financiar în cauză, oarecare pretenții sau cerințe în legătură cu aceste plăți de leasing deja efectuate în privința locatorului sau beneficiarului efectiv – creditorul ipotecar, locatorul nu le va înainta.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a apreciat critic argumentul intimatului precum că plățile au fost înaintate spre stingerea datoriilor SRL „Algadan-Com”, fiindcă o asemenea prevedere în Acordul privind rezilierea contractului de leasing financiar din 04 noiembrie 2010 nu există, or, SRL „Algadan-Com” nu a fost parte nici a contractului de leasing financiar și nici a acordului de reziliere, iar art. 3.1.5 al contractului de leasing financiar din 04 noiembrie 2010 prevede că prezentul contract nu reglementează relațiile între locatorul – debitorul-ipotecar și SRL „Algadan-Com” în legătură cu înstrăinarea bunurilor ipotecate, cu îndreptarea banilor obținuți la stingerea datoriilor SRL „Algadan-Com” față de beneficiarul efectiv-creditorul ipotecar.

Totodată, instanța de apel a accentuat că la art. 5.3. al contractului de leasing financiar din 04 noiembrie 2010, părțile au stipulat că în cazul rezilierii contractului din vina locatarului arvuna în sumă de 480000 lei nu se restituie, prin urmare, alte sume achitate urmau a fi restituite locatarului SRL „Petsarmet”.

La caz, instanța de apel a mai enunțat că argumentul apelantului precum că sumele prevăzute în acordul privind rezilierea contractului de leasing financiar din 04 noiembrie 2010 au fost îndreptate spre stingerea datoriei SRL „Petsarmet” sunt susținute și prin lipsa înaintării oricăror pretenții de către intimat față de apelant cu privire la restituirea sumei datorate, timp de aproape 3 ani și eliberarea certificatului nr. 00034 din 22 ianuarie 2015.

La 11 iunie 2019 SA „Banca de Finanțe și Comerț” a declarat recurs împotriva

deciziei din 30 ianuarie 2019, deciziei suplimentare din 13 februarie 2019 și încheierii din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului recurentul a indicat că instanța de apel la emiterea actelor contestate a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept material și procedural, precum și a apreciat în mod arbitrar probele, astfel că, concluziile din motivarea instanței se bazează pe probe nepertinente și inadmisibile, care nu au nici o legătură cu obiectul litigiului și nu pot fi acceptate ca probe, respectiv, toate înscrisurile, ce nu se referă la contractul de credit sunt probe nepertinente și nu pot proba achitarea datoriilor de către SRL „Petsarmet”.

La fel, recurentul a notat că la 28 decembrie 2012, simultan cu acordul de reziliere a contractului de leasing, a fost semnat acordul privind restabilirea datoriilor la creditele acordate SRL „Algadan-Com”, iar, din conținutul contractului de leasing se deduce că plățile de leasing, achitate de către SRL „Petsarmet” au avut o destinație premeditată de părțile contractante, și anume achitarea datoriilor la creditele SRL „Algadan-Com”.

Totodată, recurentul a invocat că instanța de apel nu s-a expus în privința tuturor acordurilor anexate la materialele cauzei, din analiză complexă a cărora se reține că la momentul încheierii contractului de leasing financiar între SRL „Algadan-Com”, SA „Banca de Finanțe și Comerț” și SRL „Petsarmet” a fost încheiat acordul privind achitarea datoriilor la credite, stinse în anul 2009 din contul preluării gajului în posesia băncii din 04 noiembrie 2010. Conform acestui acord, în scopul achitării benevole a unei părți din datoriile la creditele contractate de SRL „Algadan-Com”, conducându-se de prevederile contractului de leasing financiar din 04 noiembrie 2010, obligațiile achitării datoriilor în sumă de 4800000 lei trec de la SRL „Algadan-Com” la SRL „Petsarmet”.

În același sens, recurentul a subliniat că acordul din 28 decembrie 2012 privind restabilirea datoriilor la creditele acordate SRL „Algadan-Com” a fost semnat inclusiv de SRL „Petsarmet”, astfel că, toate plățile de leasing efectuate au fost trecute deja în contul achitărilor SRL „Algadan-Com”, așa cum a fost stabilit în contractul de leasing.

A mai arătat recurentul că interpretările oferite de instanța de apel contractului de leasing financiar sunt eronate și contradictorii, iar, ordinele de plată prin care se confirmă achitarea plăților de leasing în mărime de 1644840,33 lei nu au nici o atribuție la obiectul și temeiul acțiunii, contractul de credit din 23.02.2011.

La fel recurentul a insistat că instanța de apel a ignorat nejustificat argumentul precum că SRL „Petsarmet” a recunoscut datoria față de bancă prin semnarea acordului din 29 decembrie 2011 privind predarea obiectului ipotecii în proprietatea creditorului-iptecar, precum și prin actul de verificare a datoriilor din 29 iunie 2012.

A considerat recurentul că restituirea plăților de leasing este imposibil de a fi realizată, deoarece conform înțelegerii părților contractante aceste plăți au fost deja îndreptate la achitarea datoriilor altei persoane juridice, SRL „Algadan-Com”, în proces de insolvență, încă în anii 2010 – 2012, iar, certificatul nr. 00034 din 22 ianuarie 2015 nu demonstrează lipsa datoriilor, dar demonstrează că creditul a fost trecut la pierderi conform Regulamentului BNM nr. 231 din 27.10.2011, cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale.

În continuare recurentul a accentuat că judecătorul Natalia Simciuc și-a expus opinia și s-a pronunțat asupra fondului cauzei până la judecarea acesteia, fapt care constituie temei de abținere și recuzare, astfel că, instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 50 lit. d) CPC, întrucât legea nu stabilește că această opinie trebuie să fie exprimată printr-un act judecătoresc, deci notițele judecătorului găsite la dosar, la fel prezintă o opinie asupra cazului dedus judecării.

În acest context recurentul a solicitat casarea deciziei din 30 ianuarie 2019, a deciziei suplimentare din 13 februarie 2019 și a încheierii din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii din 23 mai 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

La 09 august 2019 SRL „Petsarmet” a depus referință la recursul declarat SA „Banca de Finanțe și Comerț”, prin care a solicitat respingerea acestuia și menținerea deciziei din 30 ianuarie 2019 și încheierii din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat deciziile contestate la 30 ianuarie 2019 și, respectiv, la 13 februarie 2019, fiind expediate recurentului, iar conform ștampilei aplicate pe scrisoarea de însoțire a actelor judecătorești (f.d. 15, vol. III), acestea au fost recepționate de către recurent la 12 aprilie 2019.

Astfel, luând în considerare cele menționate, se apreciază că cererea de recurs depusă de către SA „Banca de Finanțe și Comerț” a fost declarată în termenul legal de 2 luni, prevăzut de art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SA „Banca de Finanțe și Comerț” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a actului judecătorec recurat.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând

în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (*hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016*).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SA „Banca de Finanțe și Comerț” ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Banca de Finanțe și Comerț” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Ion Druță

judecătorii

Tatiana Vieru

Nina Vascan